

Exercițiu:

Utilizarea standardelor ISACS-AT în contextul derulării investigărilor privind SALW

ISACS Modul operativ 05.10: derularea investigărilor privind armamentul ușor și de calibru redus

SCENARIU – Context

Țara O a ieșit recent din perioada conflictelor și a violențelor armate care a durat câțiva ani și care s-a soldat cu proliferarea de arme într-un procent ridicat. Armamentul a circulat între actorii non-statali care l-au procurat prin diverse modalități: fie prin donațiile directe ale guvernelor străine sau „scurgeri” din rezervele de stat, fie a fost găsit pe câmpul de luptă sau achiziționat prin traficul transfrontalier datorită controlului vamal inefficient.

Consiliul de Securitate O.N.U., în cadrul căruia opiniile diferă în privința conflictelor din statul O, nu a impus embargoul pe armament în statul respectiv, dar câteva țări din vecinătate au introdus sancțiuni target ulterior izbucnirii conflictelor. Statele care au introdus sancțiuni au abordat poziția fermă potrivit căreia în cazul în care statul O dorește anularea sancțiunilor trebuie să introducă, să perfecționeze și să demonstreze măsurile privind gestionarea armamentului.

Anterior izbucnirii conflictului armat, acest stat era producător de armament și importator/exportator de arme de calibru redus și de arme ușoare. Organele de securitate erau cu precădere agențiile de stat, spre exemplu poliția, deși existau și acționau activ numeroase companii private pentru asigurarea securității, preponderent în capitală și în alte medii urbane periferice. În pofida faptului că o data cu izbucnirea războiului numărul companiilor private pentru asigurarea securității din statul O a scăzut, încheierea recentă a conflictelor a avut drept rezultat creșterea procentului de utilizare a serviciilor prestate de aceste companii.

Ulterior încheierii conflictelor, în urmă cu opt luni, estimările inițiale privind cantitatea de armament din statul O variau între 1,9 și 2,1 milioane de bucăți de arme ușoare și arme de calibru redus, din care mai mult de două treimi circulau în afara rezervelor din proprietatea statului (aceste estimări au fost efectuate de organizații externe de investigare, bazate pe informații obținute din anumite surse). Guvernul nu consideră că aceste estimări au la bază o sursă de încredere. Nu există suficiente informații privind tipul utilizatorului unui astfel de armament, deși există o serie de grupări înarmate despre care se știe că posedă arme ușoare și de calibru redus.

Ulterior încheierii conflictelor, cu scopul asigurării securității teritoriului și al consolidării aparatului de securitate pentru protecția populației, guvernul nou format al statului O și-a exprimat interesul de a relua producția și importul/exportul de armament și muniție. Guvernul analizează în continuare modificările legii privind posedarea de către persoanele civile a armelor ușoare și de calibru redus, exprimându-și interesul de a implementa programul de colectare voluntară de armament.

Potrivit celor menționate mai sus, guvernul a punctat ca unul din obiectivele prioritare ale acestuia și controlul SALW. Primul pas realizat spre atingerea acestui obiectiv a fost adoptarea de către Comisia Națională pentru SALW a planului privind investigațiile pe tema SALW, pentru obținerea unei imagini mai clare privind distribuirea acestui armament și pentru stabilirea bazelor fundamentale pentru adoptarea deciziilor politice și a proiectelor și activităților comune care să fie implementate împreună cu partenerii internaționali și naționali. Cea mai recentă investigație privind controlul armamentului cu calibru mic a fost efectuată acum 6 ani, în perioada izbucnirii conflictelor.

* * * * *

MISIUNEA pentru ambele echipe

Faceți parte din echipa independentă, externă a consultanților angajați de Comisia Națională pentru SALW cu scopul investigării situației armelor ușoare și de calibru redus. Ca prim pas al investigării, Comisia a solicitat să treceți în revistă metodologia expunerii datelor cumulate în investigația anterioară, efectuată înainte de izbucnirea conflictelor, să vă exprimați opinia profesională privind expunerea, să pregătiți raportul pentru comisie, cu comentariile dumneavoastră.

Comisia este în primul rând interesată să se utilizeze modul 5.10, ISACS Derularea investigărilor privind armamentul cu calibru redus, clauza 9.6.2, ca bază pentru colectarea următoarelor informații:

- 1) Care au fost datele corect prelucrate de investigatorii anteriori; și
- 2) Care au fost datele omise.

În cazul datelor omise/la care nu au făcut referire investigatorii anteriori, se impune:

- a) argumentarea importanței colectării acestor date; și
- b) formularea de propuneri privind modalitatea prin care Comisia ar putea colecta aceste informații prin utilizarea anchetei.

Potrivit instrucțiunilor comisiei, pentru îndeplinirea acestei sarcini se impune consultarea standardelor ISACS. Scopul sarcinii este de a convinge comisia să efectueze investigații mai ample. Observațiile vor fi transmise șefului comisiei. Expunerile pot fi verbale sau cu ajutorul materialelor vizuale. Pot fi utilizate variante editate ale standardelor ISACS sau ISACS-AT.

CONSULTANȚĂ

Lucrați cu informațiile pe care le dețineți. Toate informațiile disponibile privind datele colectate în investigația anterioară sunt prezentate în continuare. În cazul în care o serie de informații au fost omise, înseamnă că informațiile relevante nu au fost confirmate, prezentate, respectiv nu sunt disponibile.

ATENȚIE

Rememorați etapele derulării estimării:

1. Stabiliți care sunt informațiile a căror raportare la Modul se impune;
2. Cu sprijinul ISACS-AT PDF, colectați datele relevante;
3. Analizați rezultatele pentru ca rezultatele și raportul dumneavoastră să fie argumentate cu informațiile corespunzătoare.

* * * * *

Metodologia estimării distribuirii datelor despre armele ușoare și cu calibru redus care au fost colectate de agenția (A) anterior izbucnirii conflictului

Analiza situației

Datele au fost colectate de agențiile de stat, de armată, poliție, organele vamale și grăniceri. Denumirea acestor agenții a fost menționată (în total 5), dar nu a fost posibilă obținerea datelor privind cantitatea și tipurile armelor cu calibru redus din posesia fiecărei agenții de stat. În investigație au fost de asemenea, obținute date privind numărul total al cadrelor din fiecare agenție, dar nu s-a putut stabili numărul angajaților din aceste agenții care au avut acces la arme cu calibru redus.

În investigație au fost colectate date privind armele cu calibru redus din posesia civililor. Datele colectate privind reglementările legislative care reglementează accesul persoanelor civile la armele ușoare și cu calibru redus și datele privind tipurile și categoriile permiselor deținute de persoane civile și de poligoanele private. Datele colectate privind numărul permiselor valabile au fost selectate în funcție de tipul permiselor. În privința numărului solicitărilor pentru obținerea permisului depuse anual, au fost colectate date insuficiente, aceste informații nefiind selectate în funcție de tipul permisului. Informațiile privind termenul de valabilitate nu au fost colectate. În investigație au fost colectate datele privind cantitatea și tipurile armelor ușoare și cu calibru redus posedate legal. Nu a fost posibilă colectarea datelor exacte privind armele cu calibru redus și posesia ilegală.

Accesul la informațiile despre companiile private care asigură securitatea este limitat și nu au fost obținute date relevante în acest sens.

Producția

Au fost colectate date generale despre producția de arme cu calibru redus, arme ușoare, piese anexe, componente și muniție. Au fost colectate și o serie de date generale privind cadrele legale și normative pentru producția internă, inclusiv despre tipurile și categoriile aprobărilor și autorizațiilor necesare pentru producție. În total au fost șapte producători autorizați și capacitățile lor de producție sunt cunoscute. S-au obținut de asemenea, informații despre cantitățile și tipul armelor cu calibru redus și al muniției care sunt produse legal.

Investigarea nu a cuprins date privind numărul producătorilor neautorizați și al capacităților de producție ale acestora, inclusiv a cantităților și tipurilor de armament și de muniție care sunt produse ilegal. Nu există explicații clare privind motivul pentru care au fost excluse aceste date.

Comercializarea

Date privind comerțul local și internațional cu arme cu calibru redus nu pot fi obținute și nici date despre comisionarii autorizați pentru comerțul cu arme, datorită accesului limitat la aceste informații. Menționăm că guvernul nu a fost pe deplin transparent și nu a colaborat în procesul schimbului de informații referitoare la normele legislative referitoare la aprobările și autorizațiile pentru comerțul cu armament.

Informații privind diversivările

Nu au putut fi obținute date privind cantitatea și tipurile de arme de calibru redus, arme ușoare și muniție care au fost pierdute sau sustrase de actorii corespunzători, inclusiv despre armamentul care a dispărut de la agențiile de stat, companiile private pentru asigurarea securității și de la persoane private. Investigatorii menționează și la acest capitol că guvernul nu a fost pe deplin transparent în legătură cu diversivările.

Colectarea și distrugerea

Statul nu deține informații despre armele cu calibru redus, armele ușoare și muniția predate de persoanele civile sau care au fost confiscate. Până în prezent nu a fost organizată nici o campanie de colectare în statul O. Se aplică însă, și există informații în acest sens, la nivelul statului, practica de distrugere a armelor indezirabile.

* * * * *